

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy teljesí-
mes hirdetésekül árlengedős adatok.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-ÚTCA, 121 SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Külföldön az év folytán minden hónap elején lehet.

Újévi elmélkedés.

Nem tudom örüljünk-e, sirjunk-e? Örüljünk-e annak, hogy az ó-év elmúlt és új virradt ránk, vagy bánkodjunk-e fölötte? Hogy az ó-év mit hozott és mit vitt el, mily reményeket valósított meg és milyeneket tett tönkre, azt már tudjuk; de hogy az újév mit rejt magában, annak az Isten a megmondhatója.

Ne ócsároljuk a távozót és ne örüljünk az új jövevénynek. A távozónak már voltak rosszabb, gonoszabb és kártékonyabb elődei is, az új jövevényt pedig még nem ismerjük.

Ha a lefolyt év eseményeire visszatérintünk és azok fölött elmélkedésekre bocsátkozunk, akkor az ó-évet „előkészítő” vagy „átmeneti” évnél kell elneveznünk. Minden nevezetesebb mozzanattal vagy eseménnyel, mely az évben felmerült, az előkészítés vagy az átmenet jellegét hordta magán, mely az új évben fogja csak kifejlődését találni.

És ennek megjósolásához nem is kell valami nagy profétai ihlet. Csak két mozzanatra tekintünk vissza és azonnal meg fogjuk látni, hogy a jövő év mit rejt magában legalább a két dologra nézve. Az ó év hazánkba hozott egy borzasztó és pusztító betegséget: a kolerát. E betegség terjedésén meglátszott lappangó természete. Az előrehaladott évszáz okozta viszonyok gátolták rohamosabb terjedését, de azért köztünk maradt, egyengette magának az utat, hogy az új évben nagyobb léptekkel haladhasson előre. A második esemény, melynek kifejlődése az új évre várható: Európa politikai helyzetének átalakulása. Az ó-évi lefolyt nagyjelentőségű politikai események természetüknél fogva átmeneti jelleggel bírnak és mint ilyenek kell, hogy kifejlődésre vesszenek. Hogy e kifejlődés milyen lesz, ki tudná azt előre megmondani!

De reméljük a legjobbat. Talán még sem lesz oly fekete az újév, mint

a milyennek festjük. Aztán utóvégre legyen a politikai helyzet a milyen akar, legyen nyavalya a mennyi akar, csak bennünket ne bántson és nekünk ne okozzon kárt. Betegségtől megvédhetjük magunkat, ha vigyázunk az egészségünkre; de hány olyan csapás, veszedelem és baleset van, mely váratlanul jön el nem háriható, sem meg nem előzhető.

Az ó-évre mindenki panaszkodik és kigyót, békát kiált rá. A kereskedő az üzlet pangása miatt; az iparos azért, mert nem kapott elég megrendelést; a gazda és földmivelő, mert a termés rossz volt és a gabnaárak is alacsonyak, szóval: panaszkodik mindenki, az ügyvéd úgy, mint az orvos, a tisztviselő úgy, mint a magánzó, mind azt hiszi, hogy panasza van oka, hogy másként is lehetett volna és senki sincs megelégedve. Mindenki többet kíván annál, a mit kapott és ha többet kap, akkor még többet kíván. Ilyen az ember természete.

De azért mégis kívánunk az újévre minden jót. A kereskedőnek jobb üzleteket, az iparosnak több megrendelést, a gazdának és földmivelőnek bőtermést és magas árakat, a tisztviselőnek gyors előmenetelt, az orvosnak és ügyvédnek hírnevet és mindenkinek boldog újévet.

A „Kecskeméti Iparegyesület” 25 éves múltjának vázlatos ismertetése.

(Felolvasta Györfy Balázs elnök, az egyesület 25 éves fennállásának 1886. évi December hó 12-én tartott örömmünépen.)

(Folytatás.)

Az 1870. évi márczius 15-iki napján tartott választmányi ülésen mondatott ki ezen hajléknak, ha alább nem lehet 8000 frtért leendő megvétele. A megvétele szavaztak: Pátkai Sándor, Csikai Sándor, Bodis János, Nád Nándor, Csörgői Imre, Györfy Pál, Madoes István, Dr. Mádai Pál, Cseh György, id. Péntek János, Salamon Imre, Fényi Antal, Szinyai Imre, Mészáros István, ifj. Szalontai János, Schubert Antal, Ág Mihály, Baki István; voltak a választmányi tagok között, kik 7000 frtnál nem voltak

hajlandók többet adni, voltak, kik a vételt elejteni kívánták; a nagy többség azonban a vételt kimondván, az 1870. évi december 31-én az adásvételi szerződés megkötöttét úgy, hogy a 7800 frt vételárból 1000 frt azonnal le lett fizetve, a 6800 frt vételárból a lefizetésére pedig az 1879. évi április 1-ig terjedő idő tüzetett ki 6% kamattüzetés mellett, évenkénti 800 frt, illetve 400 frt törlesztéssel. A vett házban az első választmányi gyűlés 1870. évi május 11. tartott meg.

Az adásvételi szerződést aláírták az egyesület képviselőiben: Katona Zsigmond, Csörgői Imre, Nagy Imre, Nád Nándor, Bagi Lajos és Parragh Gedeon; a szerződést Gáspár Lajos szerkesztette, a tulajdoni bekelezést a közbeszerett hagyatéki eljárás miatt ifj. Nagy Lajos ügyvéd vette keresztül.

A ház árúházár és olvasó helyiség felállítását végeztetvén, azóta alig múlt el év, hogy az árúházár felállítására szóba hozott volna; mindamellett ez még ma is csak az elvi elhatározás stádiumában van.

Az egyesület életnyilvánulásának szép bizonyítéká az, hogy pénztárából az évben 5110 frtbeli 99-én nyertek segélykölesont, s hogy a könyvtár 1870. évi január 1-től 1871. évi június 22-ig 248 kötetből 336-ra szaporodott.

Az 1871. év eredményét a tagok jelentékes szaporodása, szegényebb iparosok segélyezése, az iparos tanoncoknak az iskolázatásában felügyelet, építették, iparos ifjúsági önképző-egylet alakítása, alapítókegyűlés, az egyesületi helyiség terének berendezése és az 1872. évi augusztus hó 2-ig felére tervezett iparműkiállításnak előleges készületei képezik.

Az egyesület a kiállításba helyezte új ipartörvényétől várva az ipariskola felállítását, addig is, a míg ez létesítenék; bizottság alakították a vasárnapi iskolákba járó iparos tanoncok felügyelőit, mely Vég, József bizottsági elnöksége mellett tisztben lehető buzgalommal ügykezett eljárni. Bizottságnyi Mihály tanító elnöksége mellett, megalakult az iparos ifjúsági önképző-egylet, mely ma is fennáll.

Ez évben lett a ház koesi bejárása teremmé átalakítva, az udvar eszerjékel beültetve úgy, hogy az összes átalakítási költség 1398 frtra rúgott. A most is vigan kegyelő óra Nád Nándor 41 frt gyűjtéséből ekkor lett véve, valamint aláírás útján ekkor szerzeretett meg a gyászoló és a nagy fali tükör. Segélykölesöntként 85 tag közt 4540 frt osztott ki, a könyvtár pedig 336 kötetből 422 kötetre szaporodott.

Az egyesületi tagok száma pedig 288-ról 292-re emelkedett.

Október 17-én tartott választmányi ülésen az 1869. évben tervbe vett iparműkiállítás mulhatlan megtartása az év másik felére elhatározottat, melynek költségei fedezésére Horváth Dóme miniszteri tanácsos és Kiss Miklós akkori felső-kerületi országgyűlési képviselő közbenjárásával, a földmívelési ipar és kereskedelmi miniszteriumhoz kérelmet intéztek és Szlávi József minisztert a kiállítás pártfogó elnökségére felkérte, ki is azt elfogadta kegyes volt.

A tervbe vett kiállítás költségeire megtartott bál 208 frt 49 kr. és 3 drb aranyt jövedelmezett.

Ugyanez évben tervbe vétetett egy iparműzeum felállítása — és elvben elfogadottat egy lövde felállításának szükségé, de mely határozatok foganatát nem nyertek.

Az egyesület 10 éves fennállása ünnepep nyert tapasztalat alapján 1871. szept. 16-án a hazard játékát az egyesület helyiségeiből kizárattott s habár azóta 15 év múlt el, e határozat áthágra nem lett.

Az az évben 51 frt 49 kr. költséggel felállított tekepálya ugyanazon évben 54 frt 80 krt jövedelmezett.

Az egyesület életében korszakalkotó volt az 1872. év, mert az akkori kiváló elnöke Katona Zsigmond fáradságot nem ismerő intézése mellett a kecskeméti iparművelés létrehozásával nemcsak városunk hírnevét emelte, de elévülhetlen érdemeket szerzett magának a magyarországi ipar fejlesztése körül is.

E kiállítás a felmutatott sikerénél fogva megszűnt az egyesület a város ügye lenni, hanem országos eseményé emelkedett, épen azért, — azt hiszem — leghelyesebben tesszük, ha annak méltatásánál az akkor megjelent országos hírlapokból vett idézeteket használom fel.

A „Hon” 1872. év 194. számában annak rendes levelezője így szól: „Megvallom, magam is azok közé tartoztam, a kik a bécsi világ kiállítás előestéjén agyóvda nézték a merészéget, a melyvel a kecskeméti kiállítás kezdeményezői, az ottani iparegyesület vezetői, e nagy fába fejszékkel belevágtak. Közélebb azonban kirándulva — a mi kedves szomszéd városunkban azon tapasztalást kellett szereznem: hogy — ha valami váratlan, véletlen közbe nem jön — a kecskeméti kiállítás ki fog bontakozni a kiserüségből és a körülmények számbavétele mellett, nagyobbbszerű lenne, mint azt bárki feltehetné volna”.

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Te rád.

A másvilágnak békés partjain már Vándor lellem csakhogy ki nem kötött: Midőn kórügyam vánkosan feküdvé Vivódttam élet és halál között: Szegény anyámnak forró könyve hullt rám — Elveszni látván szerető fiát — ... Bocsáss meg e bűnöm a nagy Isten! Én rád gondoltam ... egyedül te rád!

Testvérem ott sirt szinte, lábaimnál, Jajonghatott is, nem éreztem én! Pedig szerettem jobban ma a lelmem! Oly jó, mint ő, most sincs e földtekén; Beszélt jövőnkéről ... szép arany napokról, Pedig, hogy holnap éljek, ő se hitte — S én? ... rád gondoltam, egyedül te rád!

Jüttek barátim ... vigasztalni jüttek Miért? hisz én nem voltam bánatos Boldogabb voltam mint egy fejedelem, ki Aranyal átört szőnyegen tapos; Olyan visszaának tünt föl a sóhajlás, Melyben ajkukról ilye szólt a vád: ... Miért kell őket ilye korán elhagynom? — Én rád gondoltam, egyedül te rád!

Majd jött az orvos ... nem egy ... kettő, három Komoly képpel ment mindenik tova;

... Meghozhatjátok bátran a koporsót, Ó nem lesz jobban — mondák — már soha! E szóra szívem nem vert sebesebben Hogy nyitva láttam sírom ajtaját Én a halálal épen nem törődtem. Mert rád gondoltam, egyedül te rád!

Az Isten intett ... és a sirhalomnak Midőn szeléről megtért a halott, Szívemben újra éledt a remény, mely A mult időkben már-már elhagyott; Szeretimm könyvét még le sem töröltem, Sem ertem véző szívök bánatát; ... Megverhet érte egykor a nagy Isten! De rád gondoltam, egyedül te rád!

Szabadhegyi Aladár.

A csongrádi új torony.

Elhangzott az utolsó kalapácsütés a csongrádi parochiális templom tornya földelzetén! Főnn ragyog a földet ábrázoló gömb fölött a megváltás jelvénye, már messziről hirdetve a kegyúr gróf Károlyi Sándor úr és a csongrádi hívek szerénynek mondható, de mégis a mai pénztelen időben bőkezű adakozása szép eredményét.

A torony újonnan építése eredetileg 6240 frtban lón árjelítésel megállapítva, de ez esetben a gömb és kereszt csak hidegaranyozással lett volna elkészítve; de meg gondolván a toronyépítő bizottság, hogy a hidegaranyozás mégis csak ephemer, tehát kérdést tett vállalkozótól, hogy a hideg-

aranyozásért eredetileg előirányzott 240 frt összeghez mennyi összeg lenne még szükséges, hogy a gömb és kereszt tüzben aranyoztatnék meg? A vállalkozó még 600 frtot kért, s így az aranyozás 840 frtot venne igénybe. A bizottság megállapodott tehát a kért összegben, s így lett a torony-építés egész összege 6880 frt.

Ezen összegben még bentfoglalattott a villámhárítónak újonnan készítettése is a toronyból egyenesen levezette a sodronyt. De később jónak látta a bizottság, hogy az egész templomán is végig vezetessék a villámhárító részdodony huzal.

Majd midőn már a toronytetőzet is befejezéséhez közelgett, fölmerült a bizottságban azon nézet nyilvánítása, hogy a toronytető minden aranyozás nélkül mégis kissé dísztelen; ez okon elhatározottat, hogy az úgynevezett dobra mégis illesztessék egy kis aranyozott ékítőmenny, és pedig: a földalon az évszám 1886. A többi három oldalra pedig a hit, remény szeretet symbolumai, vagyis: kereszt, horgony és szív. Ezen fölülmunkalátért a rézművesek és aranyozóval 675 frt 54 krtban megállapodott a bizottság.

A torony örjárat vasrostélya az ablak középről ennek alára szállítottatott le, melynek a tartályaira díszitmények készítettettek és az egész rostélyzat nyomán festése 70 forintot tett igénybe.

Majd az óra újonnan gyökeresen kijavítottatott és a czimlapok újonnan aranyoztatattak, mely munkálatok ismét 600 frtot

vettek igénybe. Valamint a toronyöröknek egy kis szoba s a harangoknak a végett elhelyezése közel kétszáz frtba került; tehát eddigelő igénybe vett ez építkezés 8425 frt 54 krt.

Még hátra van a templom elejének — melyen a torony nyugszik, újonnan betisztítása, mely munkálat a jövő tavaszra marad a téli hideg miatt. Valamint a toronyon levő redőnyös viselt ablakok újonnan elkészítése, melyre nézve a kegyúr megbízottja főigyevi tisztartó Kürmendi Zsigmond úr azon reménynek adott kifejezést, miszerint ezen redőnyablakokat el fogja a kegyúr készíttetni. Valamint azt is megígérte, miszerint a templom tetőzetét újonnan fogja paraffinnal bevonatni.

Az adakozások e szent célra szépen folytak be, sőt még most is folynak elanynyira, hogy a vállalkozók kielégítése után remélhetőleg pár száz forint marad is, mely a bizottság véleménye szerint gyűmölcsötetni fog azon célra, hogy idővel a templom homlokzata két kisugárzó alapfalára két szobor és pedig a két szent magyar királyi szent István és szent László szobrai emeltesse.

Folyó hó 16-án végeztetett be a rézműves munka a toronyon, a mikor egy bizottság nevezetett ki szakértők és megbízottakból, kik véleményét irtak alá a jegyzőkönyvben és pedig olyat, hogy a munka teljes kifogástalanul úgy, hogy jobban kívánni sem lehet, készítettett el, illetve tejeztetett be.

A „Hon” 201. száma szept. 2. A kecskeméti iparműkiállítás meg van nyitva. Egy-negyed évszázad múlt el, mióta a magyar iparnak nem volt alkalma teremtőtevésségét a hazai közönségnek bemutatni. A tezhálának, mely az ipart azóta meglepte, most már vége. Az iparosság újra nyilvánosan fellépett és lebizonyította, hogy élni akar.

A „Pesti Napló” 202. száma szept. 3. A kecskeméti iparműkiállítás több tekintetben megérdemli, hogy tüzetesen foglalkozzunk vele. Ipartörténeti jelentősége abban rejlik, hogy 25 évi születés után újra fölvette az anyai reményre jogosított műtárlatok fonálát.

A kecskeméti kiállítás sorát nyitja meg az időről-időre az ország különböző vidékein rendezendő iparműtárlatoknak, melyeken a vidéki iparos a fővárosi ipar remekein tanulva meg fog ismerkedni úgy a kézmű, mint a gyáriipar legújabb vívmányai stb.

A „Szegedi Híradó” 106. szám szept. 4. A kecskeméti kiállítás az „első hazai általános iparműkiállítás” nevével méltán megérdemli, a mennyiben sok tekintetben hátramaradt nemzetünk részére ez az első alkalom, hogy az általános iparműtárlaton saját földjén megjelenhessenek.

A „Ellenőr” 203. sz. szept. 3-ról. Az ipar terén megindult ürvendés mozgalomnak első nagyobb tényével találkozunk tegnap Kecskeméten, a tőszögkeres magyar városban. A fővárosi iparosai három-negyve ére sürgetnek egy nagyobb mérvű kiállítást, melyben haladásukat bemutatnának, nem lephet meg tehát bennünket, hogy a pesti iparosok tömegesen jelennek meg a kecskeméti kiállításra s részvételnél a kiállítás országos jellegűvé tette. Ez volt az első nagy iparműkiállítás hazánkban stb.

A „Heti Posta” 38. sz. szept. 15. A folyamathoz levő kecskeméti műkiállításról örömmel adhatjuk azon tudósítást, hogy az minden tekintetben sikerültek mondhatók.

Az idézet lapokon kívül az „Igazmondó” a kézműiparosok országos értesítője” és általában az összes hazai lapok és a német sajtó képviselői is kiemelték a kiállításunk sikerét, országos jelentőségét, a kiállítás megnyitására lerándult Slávi József földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter Kecskemét város polgármestere Bagi Lászlóhoz intézett levelében pedig a következőképp szövegezt:

„Az ottani iparegyület által Kecskemét városában rendezett iparműkiállításnak tegnap történt ünnepélyes megnyitása alkalomán, örömmel győződtem meg az indítványozó iparegyület s rendező bizottságának a hazai ipar érdekében kitüntetett áldozatkészségéről s fíradhatlan munkásságáról stb. Mídon e feletti örömmem és teljes elismerésemnek kifejezést adni sietek, kedves kötelességem tartom, az ipar előmozdítására rendelkezésem alatt levő pénzeszközökből a kiállítási bizottság számára folyóvá tenni a szükséges költségeket.”

Ezen elismerő sorok küldésével egyidejűleg a m. kormány még 620 frtot utalványozott kiállítási jutalmakra s ezzel együtt az összes államszám: 2420 frt volt.

Magának a kiállításnak részletes leírása nem lehet feladatunk, e helyett hivatkozom az egyesületünk megbízásából Katona Zsigmond egyesületi elnök által 1874-ben kiadott emlékkönyvre, mely a kiállítás minden mozzanatát a legnagyobb pontossággal és részletességgel tünteti fel, a honnan merítem én is erre vonatkozó adataimat.

A helybeli jótékony nőegylet a mellett,

A végátvétel f. hó 23-ára halasztott el, a mikor is a kegyúr főnöknek a megbízottja; a torony-építető bizottság, a város előjárósága veszi át a művet.

Mintán a szakértők teljesen jónak és kifogástalannak találták a művet, méltó, hogy a készítő, illetve építő itt a nyilvánosság terén az elismerésel találkozzanak, és pedig nevezetesen: A fővállalkozók ifj. Kovács János és idősebb Vajnai Bálint hódmezővásárhelyi lakosok és építő-mesterek. A famunkák, illetve építést íjabb Vajnai Bálint a fővállalkozó fia vezette kitérő értelem, szakavatottság és szorgalommal. A rézműves munkára Engelthaller Ferenc h. m. vásárhelyi és Orbán Lajos kecskeméti építő-műves vállalkoztak, és mint főnökei említve van, teljes kifogástalannul készített el a torony tetőzetét vörös rézből, mely nemcsak hogy kifogástalannul a mű erősségét s jóságát tekintve, de a szemnek is szép és megkapó munkát teljesítették. Az aranyozást Kőrösi Filipp szintén h. m. vásárhelyi lakos és aranyozó a fővállalkozóknak megfelelőleg készítette el. Dolgoztak még a torony munkálatain helybeli lakosok Felber István kovácsmester és Borbás József lakatosmester is.

Szóval: Mind vállalkozók, úgy munkások is mind, minden kivétel nélkül igyekeztek a mű tökéletes elkészítése érdekében akként munkálni, hogy méltán és lelkiismeretesen ajánlhatók ott, hol szükséges van ily nagyszerű mű építése vagy átalakítására.

Sohlya Antal.

hogy a kiállítás sikerét hathatósan előmozdította, a kiállítás alkalmával rögtönzött árúbaráz 430 frt 76 kr. jövedelmének az elhált egyesületi tagok özvegyei és árvái segélyezésére alapítványként az egyesület részére történt adományozásával, hálás lekötelezettjévé tette egyesületünk.

A kiállítás körüli nagymérvű előfelállítás mellett, egyesületünk más téren sem szánt meg hatékonyan munkálát; segélykölésben ez évben 100 tag részéről 4210 frttal, s az egyesületünk iránti érdeklődés oly fokra emelkedett, a melynek nyomában sem az előtt; sem azóta nem ismert. Ez évben kezdeményezésemre lépett fel egyesületünk egy téglagyár felállításának érdekében is, s habár 600 részvény 5 frt előleg lefizetése mellett aláírva lett: a már el is kereszttel „kecskeméti első téglagyár” felállításra elmaradt.

Az 1873-ik évben a mult évi kiállítás szerzett eredményekért Slávi József miniszter, Gr. Zichy József, Dr. Szabóki Adolf és Bakai Nándor, Kremer Ferenc Kolozsvárról, B. György Miskolcra, Pongrácz Dániel Veszprémből, Ráth Károly az iparszövetség elnöke tiszteleti tagokul megválasztották és Katona Zsigmondnak olajfestményű arcképe, külön aláírás íjában beszereztetett. E helyben megemlítem még, hogy míg a hatvanas évek elején Kosúth Lajos nagy hazánkja is meg lett tisztelbeli tagul választva.

Június 19-én, tekintettel a mult évi kiállítás sikerére, — nehogy az egyesület a visszaesés látszatát vonja maga után — egy versenytárlat rendezése határozottatott el, és pedig ez évben az asztalos, cipész, eszmadia és szabó iparosok között, de mely az iparosság érdeklődése hiánya miatt nem volt megteremtő, mint igazol az, hogy a nov. 20-án felvett választmányi jegyzőkönyv szerint a versenytárlatra senki sem jelentkezett.

A mult évi közgyűlésen hozott határozat folytán 10 tagból álló bizottság küldött ki egy felelet kivánatos „tűzoltó-egylet” alakításá végett; a tűzoltó-egylet különösen Kubinyi Konrad egyesületi tag fíradhatatlan tevékenységével folytán, mint önkéntes tűzoltó-egylet létre is jött s megvetette alapját a mostani városi tűzoltó-intézménynek.

A bécsi világkiállítás tanulmányozására a miniszteriumtól 200, a várostól 100 frt segélyt nyertünk, melyen Csörgei Imre egyesületi igazgató és Nagy Imre jegyző, Szabó Antal asztalos és Tajcsik Mátyás műszerkovács küldettek fel.

Nov. 20. izgatott ülése volt a választmányunk. Katona Zsigmond érdemes elnöknek e tisztéről való lemondó levele volt a gyűlés tárgya.

Az egyesülettel azonnal bizottság küldött ki, melynek sikerült őt lemondása visszavételére bírni.

Schubert Antal szept. 6-án 100 frt alapítványt tett oly czéllal, hogy ennek kamataiból fátyla vétecsék, s kivánatos az egyesületi tagok elhallozásánál a fátylak a temetéshez kiadassanak.

Habár kimondottam a még 11-iki választmányi gyűlésen, hogy a Tokaji iparszövetség példájára itt is ily szövetség fog felállítani, a terv kivételre fogantatott nem nyert.

Az 1874. évben alakított bizottságok nem teljesítvén minden irányban feladataikat, ezeket egyesületünk beszüntette, kivéve a vasárnapi iskolák látogatására kiküldött bizottságot, mely díszeseten teljesítette feladatát.

Az egyesület elégedetlen levén az iparkamarák működésével, a május 19. választmányi ülésből kérelem intéztetett az országgyűlésnek a kamarák feloszlására, s hatáskörüknek az országos és vidéki ipar-egyesületekre ruházása iránt.

Az 1875. évben jún. 6-án Szegeden Katona Zsigmond egyesületi elnök a szegedi országos ipar- és terménykiállítási bizottság előértekezleti ülésében még képviselte ugyan az egyesület, de már ugyanaz év július 31-én megvált az elnökségtől, s helye ez évben nem töltöttvén az elnöki teendők viselésével Vég József aligazgató biztatott meg, mignem az 1876. évi közgyűlésen az elnöki hely Dr. Horváth Jánossal töltesse be, ki — az egyesület pénzügyei rendezése körül nagy tevékenységet fejtett ki. Ugyanakkor alelnök — illetve igazgatóvá Vég József, pénztárnokká Koós József választott meg.

Az 1877. évben a központi Ipartársulati Hitelintézet márc. 22-én Budapesten megtartott közgyűlésén egyesületünk Csörgei Imre jegyző képviselőiben részt vett, s előterjesztette mindazon serelemeket, a melyek ez intézet vezetésénél tapasztaltattak, minek az lett az eredménye, hogy az intézet igazgatósága, beismerve eljárásának helytelenségét, kijelentette, hogy jövőre illetékesül minden kockázattal járó vállalatot kizár.

A ma is konstátálható eredménye mindamellett az, hogy ez intézet 100 frt névértékű részvényei ügyszólván teljesen elvesztették értéküket, míalt egyesületünk

is, melynek ilyen részvénye 1 $\frac{1}{2}$ van, 135 frttal károsodott.

A május 24-iki gyűlésből Kecskemét város tanácsa felkérte, hogy az 1872. évi partörvény 42. §-ának szerezzen fogantatást, vagyis hogy a vasárnapi iskolák látogatására kötelezett tanoncok ezen kötelezettség teljesítésére szoríttassanak, s egyidejűleg Dr. Horváth János elnök felkérte, hogy a városi köztörvényhatósági bizottságnál, a rajztanításnak a vasárnapi iskoláknál leendő behozatali szorgalmazza.

Az 1877-iki párizsi világkiállítás Budapest-vidéki bizottság elnöke Ráth Károly felhívására Katona Zsigmond elnöke alatt egy vidéki albizottság alakítottatott.

Az 1877. évi április 8-iki közgyűlésen hozott pótszabályokban a titkári teendők közé soroztatott úgy a helyi, mint általában a hazai iparnak érdekében felmerült mozgalmak megfigyelése s azoknak a rendes választmányi üléseken leendő előterjesztése. Ezen intézkedések Csörgei Imre titkár elismerést érdemlő buzgóssággal tett eleget, a mennyiben jelentései fölélik a hazában előforduló összes iparos mozgalmakat s becses anyagot fogtak azok szolgálatni mindazoknak, a kik ezen mozgalmak akkori állása iránt érdeklődnek.

Ez évben az egyesület összes vagyonra 9637 frt 47 kr-ral lett kintutva.

Az 1878. év arról nevezetes, hogy az 1875. és 76. évekről elmaradt vagyoni kimutatások pótolattak és az egyesület vagyoni kezelésében határozottabb irány nyert fogantatott.

A kereskedelmi hitelintézet és népbank június 5-én a párizsi kiállítás tanulmányozására küldendő iparos részére 60 frtot, a t. város 100 frtot, a timár ipartársulat 5 frt adván, az egyetlen kecskeméti, párizsi kiállító Csolnoki Ferencnek a begyűlt összeg kiadatott, ki is tapasztalatairól részletes jelentésben számolt be.

Egyesületünk a Miskolcon augusztus 30—31. és szept. 27-én történt felhőszakadás által sújtott iparosok segélyezéséhez 10 frttal járult, s ezen kívül felhívása folytán ugyanazon czéllal az asztalos ipartársulattal 10 frt, a szűes ipartársulattal 9 frt 50 kr, a timár ipartársulattal 5 frt, a műszabó ipartársulattal 4 frt 50 kr, a eszmadia ipartársulattal 5 frt; az iparegyület tagjaitól 12 frt felvett be s így a segélyösszeg 56 frtra emelkedett.

December 21-én szabályoztatott az egyesülettel terhelő részvénykövetelések mi-kénti kifizetése; s ugyanazon ülésből bizottság küldött ki, hogy a székesfehérvári országos kiállítás érdekében odaműködni igyekezzenek, hogy ott úgy a helyi iparnak, mint mezőgazdaságunk termékei egyesületünk és városunk nevéhez kötött várokozásnak megfelelően képviseltesse; továbbá erőlyes hangok emelkedtek a választmányban, a vasárnapi iskolák látogató bizottság elnöke Ág Mihály és Vértessy József bizottsági tag részéről, hogy a kapitányi hivatal mint iparhatóság, nem gyakorol kellő erőlyt a tanoncok iskolába járatása körül és rajkötés hiánya miatt.

Az 1879. évi január 14-én tartott választmányi ülésből Gr. Zichy Jenő a székesfehérvári országos kiállítás végreható bizottságának elnöke, 17-én városunkba érkezett, a szegedi országos kiállításban tapasztalt hátrányok felsorolása mellett készített memorandumban bizottságilag felkérte, hogy a székesfehérvári kiállítás a helyi érdeket felülemelkedni az országos cél felé, — a kiállítás ügyét közvetlen haszonhajtó vállalatla leaesonnyitani ne engedjék, hanem a helyelt főeredménynek úgy az intézőkben, mint az érdeklődő közönségben felkeltvén az áldozatkészséget s a eszelekvés gygyvát a haza közjávával előmozdítása végett.

Az 1879. évi közgyűlési jelentés örömmel említi fel, hogy mindazon bajok, melyek a lefolyt években a pénzügykezelésben zilált helyzetet teremtettek, anyira elenyésztek, hogy azok jövőre, az egyesületi vagyonállás határozott számokban leendő kimutatásánál nem akadályozzák, és hogy a tagok számában is ürvendés szaporodás állott be, mely körül a főérdem Nád Nándort illeti, kinek ezért jegyzőkönyvi köszönet is szavaztatott.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ.

Szombaton bérletben a sz. karácsony ünnepének alkalmából az előadás „Karácsony éjszaka” cím alatt nagy néma-képlettel kezdődött. Ennek egybeállítására elég csinos volt a közönségnek tetszett, hogy a függöny tőből fel kellett húzni. — Utánna Tóth Edének mindig szép népszínművét a Falu rosszárt adták kedvel és a szűfő szög megtelt ház folyton megújuló tpsai közt. Ám mi szép, az szép és élvezetet ad, ha az újdonság ingerével nem hathat is. Igen sikerült előadás láttunk. Kitént a kaczkás menyecske, Finun Rózi és a gonosz Gonosz Pista, Ferencziné és An-

drási mellett a Feledj familia, — familiát ugyan az öregek emlétsévé kell kezdeni felsorolni, de már itt, becsánat, az érdem az elsőség, tehát — Bodrogi L. Ferenczi és Kövi. Ne feledjünk meg Tolnai né Btki Teresijét méltánylóg felemelteni és Viola Gőndör Sándorját. Ez alkalommal engedje meg Viola azon jóakarát figyelmeztetésünket, hogy a dal előadásához kötött esztetikai követelmények meg nem engedik azon szokást, hogy az énekes a népdal egyes sorai előtt köhintéshez hasonló „hm” féle lélekzavart tegyen; annak simán kell történni. Továbbá az is több ízben tapasztaltuk, hogy azon esetekben, mikor pl. az ütem eleje a szó közepére esik, vagy pedig valamely szóttag pontozott hanggyűgyvel kiemeltetik, hogy ilyes alkalmakkal lélekzavartól a szó megszakítja, pláne közben színetet tart, mint az efféle esetben: s — r e tje. Ugyenkor a két szóttagot mindig legelő lehetőség össze kell olvasztani.

Vasárnap jó félház előtt Vahot Imréné régi darabját, a Huszárosny népszínművet játszották bérletben. eléggé sikerül előadásban, a közönségnek derült jó kedve között. Viola Virág Marczit jól adta, de mellette jóval kimagaslott Ferencziné Borcsaja ügyes játékaival és csinos dalával. A darabba szűrt magyar solo tánca is közönséget aratot, sőt azt meg is kellett ismételnie. Méltánylóg kell még kiemelniük Kövi, Ferenczi és Tolnai névét. Az előadás egybevágó volt és sikerült.

Kedden színházunknak nagy napja volt, a közönség kedvence Ferencziné Papp Erzsébet jutalomjátéka. A Cornelle-i harangok, Planquette anyai szívet magában foglaló regényes nagy operette je került színrre, mely az operette-irodalm terén az oly üdvös fordalmat teremtette és még folyton belibencsel a szemet és tület. A közönség majdnem egészen megtöltö a házat, és a jutalmazottat (Serpolette) kiképletkor élénk tapsokkal fogadta, mely meg-megújult az előadás folyamán többször az egyes hatásosabb énekrészek alkalmával. A művésznőt tisztelő szűp korszorival letek meg, melynek két szalagja izléssel alkalmazva egy selyem ruhára való szövet volt. Azonélül — úgy hisszük, nem követték el indiseritót, ha eláruljuk, mi történt az első felvonás közben a színlak mögött, — hogy szintén a közönség köréből egy másik igen praktikus ajándékkal letek meg a művésznőt hal darab sárga eszikő ké pelen, t. i. egy piczike kis csomaggal, mely hat darab körmőzi aranyat tartalmazott. Az előadás — ha a karoknál néha a kellő összhangzatot nélkülöző működést leszámítjuk — általában igen sikerültek mondhatók. Természetesen a jutalmazott vette ki magának a munka terhéből és az ebből eredt dícsőségéből is az oroszlárszót. Alakítása a követelményeknek teljesen megfelelt; a töle megszokott könnyedséggel játszott és dalai szabotosság tekintetében mi kívánni valót sem hagyta hátra. Kövi Henri marquis t, Tolnai né Germainet igen jól alakította. Díszellett kell felemelteniük Andrást, ki a vén fukar és lelkiismeretfurdalás közt megörült Gáspár apót beható tanulmányt elarúva játszotta és csinosan énekelte. A többi szereplők is mind megállták helyüket — legfőbb itt-ott némi túlzást említhetünk fel. — A városunk színéjárt magában foglalt közönség teljesen kielégített műélvezettel hagyta el a színházat.

Csütörtökön az Utolsó szerelem, Dőczyanak új, gyönyörű nyelvezetű és ügyes bonolyítású darabja került színrre félig telt ház előtt. Az előadás a darabhoz teljesen méltó volt és a várokozásnak egészen megfelelt. A jelmezek is igen csinosak voltak. Helyszűke miatt részletes tudósításba nem bucsátkozhatunk, csak egyszerűen felemlítjük, hogy a társulat legjobb erői és tölők kitelhetőleg legjobban működtek. Különösen kitént Bodrogi L. Kövi, Bagi, Pesti, Andrási, Timárné, Kövinné, Ferenczi és a többi; szűval igen sikerült előadás volt minden tekintetben.

Irodalom.

Garay János összes költeményeinek 7—10-ik füzeté van előtünk a költő arcképevel. A mit a mű első füzetének megjelenésekor elő megmondottunk, mindazt igazolva látjuk. Garay összes költeményeit senki sem rendezhette jobban, mint e költőnek szakavatott tanulmányozója Dr. Ferenczy József. És valóban Ferenczy magyaros jegyzeteinek kíséretében élvezettel olvastuk újra meg újra költőnk ószinte mély értelmeinek nyilvánulását. E jegetek és a 7-ik füzetben befejezett életraj újabb tanúságot tesznek arról, hogy Garay a legmagasabb költők közé tartozik és ha genialitása, gondolat-gazdagsága nem veteledhetik is Vörösmarty Petőfővel, ha mérsz phantasiával nem ragad is el bennünket, de őszinte értelem-világában oly jól érezzük magunkat, szűli derűsége, kedves humora oly jól esnekünk, hogy Garaynál kedvesebb költőt keveset találunk nemzeti érzést, honfűli szeretetet pedig senkitől sem tanulhatunk inkább, mint tőle. Nem pusztá frázis tehát, hogy Garay összes költeményeinek ezen csinnal és izléssel kiállított kiadására azt mondjuk,

hogy kívánatosnak tartjuk, miszerint e mű minden művelő magyar ember könyvtárában meglegyen, nyilvános és iskolai könyvtárakba pedig meg nem szerzői valóságos bűn.

Vas Gereben összes munkáiból Mehner Vilmos kiadásában megjelent a 27-30. füzet is. A 27. füzetben a mű IV. kötete is megkezdődött, mely a nemzet napaszmó, korrajzának elejét foglalja magában. A jó borsnak nem kell cseger, és így mi is egyszerűen felhívjuk szives olvasóink figyelmét egy legmagyarabb írónak emv munkáira, melyek tetszős kiállításban Gyulai László sikerült korú rajza nak kíséretében önön magukat dicserik és ajánlják. A füzetek ára 25 kr.

„A Megváltó” című, 20 ivnyi terjedelmű könyv (írta Dr. Buzsácz Sándor) első kiadási példányai (3000) fel év alatt elfogytak. Ugyanezen mű második kiadásában is — ugyancsak 27 képpel — megjelent; és pedig tekintettel annak szélesebb körben való elterjedhetésére, olcsó, népies kiállításban. Ára füzet: 60 kr. A ki 10 pld. felül rendel, bérmentes elküldése. Kapja. Alldozók egra 3 sacra is megrendelhetik. A megrendelést eskria alldozothoz kérem intézni, mint kiadó-tulajdonoshoz. Altgradiska (Szlavonia) P. Angelicus.

Figyelemreméltó rópirat. A középiskolai kérdésről Erdősi Dániel* cím alatt Budapesten a Lampel Róbert-féle könyvkereskedés bizományaiban egy korszerű és tanulságos rópirat jelent meg, mely összefüggésben van szerző a „közkutatás napi kérdése” című által előbb megjelent rópiratával. Mindkét füzet tulajdonképpen külön kiadás a szerző lapjában, a „Kikindai Közönyben” megjelent cikksorozatának, melyek a középiskolai kérdéssel, közkutatásunk napi kérdéseivel foglalkoznak. A fennjelzett füzet tartalma: Az egységes középiskola. — A latin és a nemzeti nyelv. — Trefort és a középiskola. — Az egységes középiskola kérdése Németországban. — A magyar egységes középiskola. Ezeket megelőzi az Előszó. Szerző utal ebben annak időszéri és kívánatos voltára, hogy az egységes iskola kérdése nálunk is, mint Németországban komoly tanulmány és higgadt fejtegetés tárgyává tétessék; a minthogy maga Berzevici Albert, közkutatásügyi államtitkár is a közkutatási tanács most összehaltott ülésén a Kriesch-féle indítvány alkalmából az egységes középiskola kérdését egyelőre az irodalmi discussiók terére utalta. Szerző már a „közkutatás napi kérdése” című füzetében is (a latin, illetőleg az antik nyelvű kérdéseinek fölmerülte alkalmából) az egységes középiskola esznek vetette föl; itt pedig újabbban és bővebben tér vissza rá. A kérdést inden-onnan két évtizedre terjedő tanári tapasztalataira és tanulmányaira támaszkodva és hivatkozva tárgyalja s a tárgyalás közben egy egy megvizsgálásra méltó eszmét vet föl. Természetes, hogy a kérdést nem merítte ki, hanem mint magya mondja: csak inkább fölhitva rá a figyelmet, inkább csak tájékoztatni kívánt benne. Az eszme tisztázása — nyomd — nem csak a külföldön, de nálunk is évekkel fog igénybe venni, de az eszmét, a kérdést tárgyalni, tanulmányozni kell, nem egyéni, vagy pártbeli, hanem egyedül és kizárólag a mindenkielő hódolatot követelő nemzeti érdek szempontjából. Szerző véleménye szerint ma, a század utolsó negyedében ismét egy forradalom: egy nagy tanügyi forradalom előestéjén állunk; s e század öröksége hosszú út és harcok után az egységes középiskola magas vívmánya lesz! Kívánja is, hogy a magyar egységes középiskola ne csak a jövő század, hanem a magyar nemzeti élet jövővé milleniumának is iskolája legyen. Szerzőnek, kit erős nemzeti érzélem hevít és kit a nemzeti műveltség eszméje vezérrel, az egységes középiskolát kilencz osztálytal contentálja s ezzel annak szervezetét is változa. Az ügy érdekes és tanulságos, mint csinosan kiállított füzet, mely a nemzeti eszméért és érdekért leküzdő főnek szüleménye, melegen ajánljuk az iskolázott szülőknél, tanfőleknél és tanügyi barátoknak figyelmébe. Ára 50 kr. s megrendelhetni Budapesten a Lampel Róbert-féle könyvkereskedésben s bármely hiteles könyvkereskedésben.

Uj szalonlap indult meg „Képes folyóirat a Vasárnapi Újság füzetekben” címmel. Szerkeszti Nagy Miklós, megjelentek havonként kétszer, kiadja a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapesten. Első füzet pompás kiállításban szét van küldve, tartalma is becses és értékes, képei szépek 4-rétől alakban az első füzet 8-ét tartalmaz. Egész évre előfizetési ára 7 frt 20 kr., de megrendelhető évenyenként is, egyes füzet ára 30 kr. Ajánljuk ti olvasó közönségünknek.

Táborszky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésben Budapesten váci útra 30. sz. megjelent: „Az eleven ördög-négyes”. Kotti József hasonló nevű operettjének dallamait utána zongorára Klepsch Károlytól. Ára 1 frt.

Kecskeméti sz. kir. város lakbérleti szabályai. Kihirdetett 1886. október 9-én a Budapesti Közlöny 231-ik számában. 8-adrétü egy iv. Kecskeméten. A háztulajdonosok 8-adrétü kélik napján.

Táborszky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésben Budapesten váci útra 30. sz. megjelent: „A paraszt kisasszony”. Berzók Árpád eredeti népsziművének változatot dalai. 1. Még azt mondják. 2. Csillag ragyog szemedben, szerző Révay Arnold. 3. Azt az egyet sajnálnak csak, szerző Révay Arnold. 4. Nem hiszek én tenéked. Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta Révay R. Arnold. „A hódosi bíró lánnya”. Madarász Ernő népsziművének legkedveltebb dalai. 1. Csingiling csárdi ki van festve. 2. Piros, piros, szerző Herzenberger István. 3. Ki ki megyek. 4. A hódosi bíró lánya. 5. Szép az élet (Alud habám, aludjál). 6. Barna Zsófi. 7. Be halovány a holdvilág sugára. Énekhangra zongorakísérettel vagy zongorára külön alkalmazta Herzenberger István. Ára 2 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kávé-ozsonna.** A Rongyos-Egyesület tagjai szép számmal gyülekeztek össze folyó hó 29-én az Olvasókör tágas termében. Ugyanis azon alkalomból, hogy a karácsony előtti varrást sikeresen bevégezték, a varrásnál közreműködő tagok tiszteletére Kun Anna ő nagysága aláírásával ívelt kávé-ozsonnát rendezett. A 20 körrel kávé-ozsonna később igen kedvelés mulatsággá fejlődött ki, mert sokan még a vacsorán is együtt maradtak, mely után jó kedv, társasjáték, sőt még egy kis parázs tánc kerekedett. Jelen voltak: Papp Sándorné, Dömötör Sándorné, Dr. Szeless Józsefné, Dr. Tassy Pálné, Dr. Domján Istvánné, Szabó Lászlóné, Szakács Istvánné, Fördös Dezsőné, Szalontay Sándorné, Deák Gyuláné, Bagi Lajosné, Dömötör Kálmánné, Antal Pálné, Antal Mariska, Bagi Orszike, Bagi Rozika, Csorba Rózsa, Domján Ilka, Dömötör Ida, Márk Ilona, Májér Rózsa, gr. Ráday Margit, Szabó Terka, Szappanos Janka, Szappanos Terka, Tassy Irma, Tóth Marika. A kedélyes mulatság éjtelkör ért véget.

— **Reszvetellettük a következő gyászjelentést:** „Özv. Mónus Ferenczéné szül. Könyva Karolina, valamint gyermekei: Jolánta, Aranka, Ferencz, Gyula, Béla, Karolina, Vilma és Margit. — ügyszintén özv. Könyva Sándorné szül. Deák Judit, — mely fájdalommal tudatják forrón szeretett felejtelenül férjének, apjuknak, illetőleg vejenek Mónus Ferenczének, volt 1848-iki honvédfőhadnagy és nyug. törvényszéki irodatisztnék f. hó 25-én este 8 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 60-ik, boldog házasságának 24-ik évében, szélhűdés folytán történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 27-én d. e. 10 órakor fogtak (2. tized, Mária-útea 68. sz. a lakásáról) a reform. egyház gyászszertartása szerint a felső temetőben örök nyugalomra jéttünk. Kecskemét, 1886. december 26. Aldás és béke lengjen porai felett! A boldogultnak hült tetemei fölött megható szép beszédet tartott Kálniczky János községi néptanító úr, szintén 1848-iki honvédfőhadnagy s a nagy részvevő közönségen, valamint a legközelebb és legmélyebben süjtött gyászoló családnon kívül még szép számmal álltak körül a sirt felejtelen szabadságharcuzunknak még életben levő vitéz bajnokai.

— **Üjvi közönség.** A helyigymisztrium leírata folytán a városi tanács szigorúan megiltotta a régóta szokásos újvi közönségteket mindazoknak, kik e szokást hasznoslesőbbé ítélték. Bizony nagyon rendén is van már ez az intézkedés, s csakugyan helyesebben eslekennek mindazok, kik almanizáltak szoktak nyujtani, ha a sok toladó helyett a helybeli jótékony egyletek bármilyekét istápolja.

— **Köradászat.** A vadásztársaság a december hó 26-ikára kitűzve volt szabad-szállás jakabi körvadászatot a december hó 20-án tartott választmányi ülésében 1887. évi január hó 30-ára halasztotta el, a monostori vadászat pedig január hó 8. és 9. napjain fog megtartani.

— **Uj színházi bérlet.** Szinzigazgatóink újabb 12 és 24 előadásra nyitottak bérletet az előbbi feltételek mellett. Valóban megnyugvással ajánljuk ti olvasóinknak a bérletet, mert oly méltányos eljárást a bérlekek szemben alig lehet tapasztalni, minők ezen igazgatók tanúsítanak. Eddig minden újdonságot először is bérletben hoztak színré és az eddigi repertoír kétharmad részben csupa újdonságokat tartalmazott. Az új bérletben is több ily érdekes újdonsággal fogunk találkozni, mint A királyfogás, Jozefa Egyiptomban, A férgyűlölök, Micado, Eleven ördög, A milliomos nő, Furesa háború, operettek, Georgette, szimű, Párisi. A kis szórakozott, vigjátékok, Dezentor. A porba hullott becsület, A világ szép asszonya, legújabb népsziművék. A szintársulat is valóban sok jó és tehetséges tagból áll, hogy a vidéki szintársulatok között méltán a jobbak közé sorozható. Multkori számunkban említett változások a személyzetben valótlamoknak bizonyultak, sőt a társulat folytonos erősbödést tapasztalhatjuk, mi több újabb tagok szerződése is kiállításban van. — Felémiltjük a fentebbiek kapcsán, hogy hallomásunk szerint a régi szintársulat bizottság ismét megalakult, élen a polgármester, Lestár Péter, továbbá Dr. Szeless József, Katona Zsigmond, Molnár János és több urakkal, mely bizottság mindenestire el fog követni mindent szintársulat felvirágztatása érdekében és „kiknek hazafias törekvéseiert örömmel fejezzük ki meleg elismerésünket” mi is „A szinpad” legutóbbi számával együtt.

— **Hymen.** Folyó hó 25-én, Karácsony első napján tartotta eljegyzését Valurgusz Antal főmei állami polgári tanító, Borosy Mihály helybeli bírósági végrehajtó lánnyal, a szép és kedves Mariska kisasszonnyal. Boldogság kövesse az új frigyet.

— **Alarcos-bál.** Mint halljuk, a Nőgyelet az idei farsang folyamán álarcos-bált rendez. Feleslegesnek tartjuk kommentárral kísérni e kapós hírt; mert köztudomású meggyőződés, hogy a mihez a Nőgyelet hoz

zágot, azt mindenkor dús siker szokta követni.

— **Figyelmeztetés.** A beállott havazás alkalmával felhívjuk a háztulajdonosokat, hogy a házaik előtti járdákat tisztán tartassák, a havat elseperessék; nehogy mint a köztisztaság ellen vétők — pénzbüntetés kövesse a mulasztást.

— **A Rongyos-Egyesület** czéljaira a következő adományokat vettük: N. N.-től 3 frt. Mélt. Horváth Döme úrtól 10 frt. Fogadják a jószívű adakozók ezen közlésben az Egyesület közönségét és adományaik nyilvános nyugtázását. Kecskemét, 1886. decz. 23. Fördös Dezső pénztárnok.

— **Táncszikola.** Müller Lajos kir. udvari táncmester és illemtanár, ki a mult tavaszon már egy ízben a legnagyobb igényeknek megfelelő kiképzetésben részesítet növendékeit s működése általános elismerést érdemelt ki közönségünk részéről is, — mint halljuk — az ideen, még pedig rövid idő alatt ismét meglátogatja városunkat s táncszikolát állít. A t. szülekét felhívjuk e megbécsülhetetlen alkalom felhasználására, mert a serdülő ifjúság kifogástalan, sőt igazán szakértő tanítót fog Müller úr személyében üdvözölni.

— **Gyászír.** Özv. Fehér Péterné szül. Hertzeg Alojzia 10 évi boldog házasság, 10 évi szomorú özvegység után, életének 39-ik évében mult hó 30-án d. u. 3 órakor hosszas betegségen elhunyt. Hült tetemei 1887. január 1-én délelőtt 11 órakor tétettek örök nyugalomra.

— **Kövi Ede,** szintársulatunk egyik legtehetségesebb és legszorgalmasabb tagjának jutalmajátékára felhívjuk szives olvasóink figyelmét. Kedden, jan. 4-ikén lesz, mely alkalommal színe fog kerülni Bukov, a székelyek hóhéra. Minél számosabb közönséget szívóbb kívánunk neki, mert ő azt méltán megérdemli. — Ez alkalommal a heti műsorra nézve felmenthetjük, hogy szombat adatik a Bányearém, vagy Mátyás az igazságos, vasárnap A dezentor, Rákossy ak új népsziművé, kedden mint már említettük, Kövinek jutalmajátékául Bukov és esütörtökön Boccaccio, operette.

— **A Rongyos-Egyesület** részére a következő újabb adományokat vettük: 1886. december 24-én Mihó László reform. kántor úrnál 1886. nov. 29-én tartott társasvacsora jövedelmét 8 frt 50 kr.; december 29-én Papp Sándor úr adománya 1 frt. — Fogadják a jökevű vacsorázók és a jószívű adakozók ezen közlésben az egyesület közönségét és adományaik nyilvános nyugtázását. Kecskemét, 1886. decz. 30. Fördös Dezső, pénztárnok.

— **Meghívó.** Az Orsz. Középiszk. Tanáregyesület Kecskeméti Köre f. hó 7-én, pénteken, d. u. 4 órakor, a főreáliskola tanári termében rendes havi gyűlést tart, melyre a t. Tagtársaság és a t. Közönségét ezenel van szerkesztés meghívni. — Napirend: 1. A reáliskolai latinyelvű oktatás kérdése. (Előadó: Hannus István, főreális tanár). — 2. Az orsz. ügytechnikai tanműhely és -hez kapcsolódó tanárok számára évenkénti ált. mechanikai, technikai tanfolyam iránt indítvány Krécsy Béla, főreális tanárnak. Kecskemét, 1886. jan. 1. Szabó Ferencz, a Kör e. i. elnöke.

— **Fontos találmány.** Egy ép oly fontos, mint az emberiség nézve áldásos találmányról adhatunk hírt olvasóinknak. A ki a lapokat figyelemmel szokta olvasni, annak bizonyára tudomása lesz azokról a gyakori, csaknem mindennapi szerencsétlenségekről, melyeket a lámpák féldése, vagy a petróleum felrobbanása mindenütt előidézni szokott. Hogy hány ember és mennyi vagyon esett már áldozatul a kőolajnak, hogy hány családot fosztott meg kenyérkereséjétől, hány ember lett már nyomorékká egész életére, annak csak a mindenható a megmondhatója. És ezeken a borzasztó állapotokon van hivatva segíteni az új találmány, mely rövid idő alatt a falusi pár kunyhó-jában ép úgy lett leszállható, mint a szalonokban. A találmány egy kis ömögző rézsámból áll, mely minden széles belü lámpára alkalmazható. Tulajdonjása az, hogy ha a lámpa földöl, a kanóc azonnal kialszik, még mielőtt a lámpa az asztalt vagy a földet érinti úgy, hogy ha a lámpa eltörik is, a robbanás, vagy az olaj meggyűllása teljesen ki van zárva. E találmány terjesztését az első magyar lámpagyár részvénytársaság vette kezébe Budapesten s óhajtatná volna, ha vidéki kereskedőink is sietnének ez áldásos találmányt vidékükön meghonosítani. Az ily készülék ára mindössze 25 és 40 kr. és így a legszegényebb ember által is beszerezhető.

— **Lopások.** Lenárt István helynelküli eselőd a mult hetekben Vörös József szentkirályi lakostól 1 sábtól lopott s 30 frt értékű löszerszámot özsedarabolt. Ugyanez a jó madár id. Bagi László árvaszéki elnök úr kocsisától 1 öltözött ruhát, Vitz Antal mészáros kocsisának istállóját feltörte s onnan a kocsis ruháját s végre egy csizmadiót 1 pár új szimát lopott el. Bene László gyalgöbztosnak sikerült őt elcsipni

s a lopott tárgyakat kézrekeríteni. — Nagy Terézia fülöpzsállási illetőségű eselőd Zohr Sannél helybeli lakosnál folyó hó 20-ra viradóra eselédársainak és gazdájának több ruhaneműjét és saját eselédkönyvét ellopta s azzal ellillant, körözését a rendőrség elrendelte. — Folyó hó 30-ra viradóra Benkő Lajos 3. tized, 227. sz. alatti lakásának padlásáról 2 darab félszalonnát, mely mintegy 16 frt értékét képvisel, ismeretlen tetesek elemeltek. A nyomozás serényen folyik.

— **Meghaltak mult hó 24-én:** P. Kovács János fia János 3 hites ref. gör. Juhász Rozália özv. Kovács Mihályné 78 éves r. kath., agyszélhűdés. Tereskei Verona Kovács Andrásné 76 éves r. kath., végegyen-gülés. Vaj János leánya Erzsébet 5 $\frac{1}{2}$ éves r. kath., agykeröl. Ruska Mária Könyves Lajosné 67 éves ref., gümökör. Paré Eszter törvénytelen halvaszülletett fia. Balanyi Mihály leánya Mária 5 éves r. kath., agykeröl. Milko István nő, cipész iparos 50 éves evang., gümökör. Mónus Ferencz nős nyug. törvényszéki tisztviselő 60 éves ref., gutaütés. Gyarmati József leánya Zsuzsánna 10 hónapos ref., tüdőhurüt. Kerekes János fia Ferencz 12 éves r. kath., vörheny. Szűcs Agnes özv. Kovács Jánosné városi szegény 85 éves r. kath., végegyen-gülés. Domokos Mária törvénytelen leánya Ilona 2 hónapos r. kath., tüdőhurüt. Köröndy József leánya Mária 17 éves r. kath., gümökör. Illés Sándor leánya Mária 1 $\frac{1}{2}$ éves r. kath., tüdőhurüt. Kovács Juliánna törvénytelen fia Mihály 1 éves 3 hónapos r. kath., tüdőbol. Fülöp Gergely fia Ferencz 2 $\frac{1}{2}$ éves r. kath., vesebaj. Székér Rozália Szakál Ferencz 24 éves r. kath., gümökör. Lévai Péter fia Mihály 5 éves r. kath., agykeröl. Kuli István leánya Zsuzsánna 10 napos ref., görös. Dözi László nős kéziműves 41 éves r. kath., gümökör. Szabó Mária Lakos Mihályné 70 éves ref., aggkör. Bódogh Zsuzsánna halvaszülletett fia.

— **A Popp-féle Anatherin szájvíz** több mint 40 év óta rendeltek a legkifutóbb orvosok által, köztük a boldogult Oppolcer tanár által is. Drache tanár is újabb nagy eredménnyel alkalmazta a bécsi egyetem orvosában, úgy szintén Schnitzler tanár is a száj, nyak, foghús és szápadlás betegségeinél. — És ezért sokak számára a Popp-féle Anatherin szájvíz, mely kapható Kecskeméten minden gyógyszerárban, éppen olyan biztos gyógyszer, mint nélkülözhetetlen öltözék lett és lesz mindenkinek, ki azt száj, torok és foghús betegségeiben használja. Egyedüleg figyelemzettünk és szájvíz szedélgo és gyakran káros hamisításaira, melyek gyakran a kezelő orvost is megcsalják, minden eredeti palackz nyakán ott van a védjegy, mely az eredetiségről tanúskodik. — E gyógyszer rendkívüli tekintélynek és elterjedésnek örvend az osztrák határokon kívül és egész Európában, sőt Amerikában és Ausztráliában is vannak esodáló. Figyelemzettjük továbbá Popp J. G. es. kir. udvari fogorvoskanatherin fogtapaszára és növény fogporára, mely igen alkalmas és híres fogtisztoszer.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Kecskemét” folyó évi 52-ik számában „Választás után” című cikkben használt kifejezéseköl Dr. Szigethy Lehel úr személyére semmit nem vonatkoztatam, s őt sérteni távolról sem volt szándékomb; de ha mégis az érintett cikik kifejezése által Dr. Szigethy Lehel úr magát sértve érezné, kész vagyok tőle ezenel bocsánatot is kérni, mert azon nézeten vagyok, hogy ennyit megtenni hasonló esetben minden lovagias embernek kötelessége. Kecskemét, 1886. december hó 29-ik napján.

Battlai János m. k.

Alolítottak a fentebbi nyilatkozat által Dr. Szigethy Lehel és Battlai János urak között fentforgott becsületbeli ügyet a lovagiaság szabályai szerint befejeztették nyilatvánjuk.

Kecskemét, 1886. decz. 29.
Bakhty Albert m. k. Putay Samu m. k.
Dékány László m. k. Kuczera Vida százados
mint Battlai János úr megbizottja. mint Dr. Szigethy Lehel úr megbizottja.

*) E rovat által közlötékert nem vállal felelősséget a szerkesztő.

ÜZLET.

Piaczi árjegyzék.

Tiszta búza oetormásánként.	8.40	król	8.50	krig.
Készler	6.50	6.60	—	—
Rózs	5.90	6. —	—	—
Arpa	6.75	6.80	—	—
Zsö	6. —	6.10	—	—
Tengeri kecskeméti mm.	5.60	5.70	—	—
Köles	5.80	5.90	—	—
Szalonna	47. —	48. —	—	—
Krumpli	2.50	2.60	—	—
Senca	2.70	2.80	—	—
Szalma	1.40	1.50	—	—

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és népkban nov. havi forgalmáról.

Bevétel:

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes entries like Pénztárállás okt. hó 31-én, Váltó visszafizetésekből, Folyószámlák után, etc.

Kiadás:

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes entries like Váltó leszámolásra, Tőke elhelyezés, Folyószámlákra, etc.

Az új vasúti menetrend (érvényes 1886. június 1-től).

Table with 2 columns: Train type and Schedule. Includes entries like Budapest-Szeged közt, I. Express-vonat, 13. sz. személyvonat, etc.

Szeged-Budapest közt:

Table with 2 columns: Train type and Schedule. Includes entries like II. Express vonat, 14. sz. személyvonat, 18. sz. személyvonat, etc.

Felolós szerkesztő: HANUSZ ISTVAN.

Advertisement for MAAGER W.-féle CSUKAMÁJ-OLAJ. Includes an image of a fish and text describing the product's benefits for various ailments.

Advertisement for Mittelbach Zsigmond. Lists various medicinal products like 'Svéd csöppek', 'Hajszesz', 'Anatherin-szájvíz', etc.

Advertisement for OTTÓ HERMANN (Óhm C. O. utóda). Promotes sewing machines and lists various models and prices.

Advertisement for Szalloda megnyitás. Announces the opening of a hotel and lists amenities and location.

Large advertisement for Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári társaság. Features a coat of arms and details about the company's products and location in Bécsben.